

2024-01-16

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2023-01262

Samråd nya avfallsföreskrifter Nacka kommun

Yttrande till Nacka vatten och avfall AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen antar juridik- och kanslistabens förslag till yttrande enligt bilaga 4 till tjänsteskrivelsen daterad den 9 januari 2024.
2. Beslutet justeras i omedelbar anslutning till sammanträdet.

Sammanfattning av ärendet

Från den 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för insamling av förpackningar från hushåll via återvinningsstationer. Ett förslag till reviderade avfallsföreskrifter i Nacka kommun har tagits fram. Avfallsföreskrifterna anger hur det kommunala avfallet ska hanteras. Bakgrunden till behovet av revidering är bland annat ändringar i lagstiftningen gällande kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll.

Ärendet

Ärendets beredning

Ett förslag till reviderade avfallsföreskrifter i Nacka kommun har tagits fram av Nacka vatten och avfall AB på uppdrag av kommunen, genom natur- och trafiknämnden. Avfallsföreskrifterna anger hur det kommunala avfallet ska hanteras. Samråd och utställning om förslaget till nya avfallsföreskrifter för Nacka kommun pågår från den 1 december 2023 till och med den 21 januari 2024. Kommunstyrelsen har beviljats anstånd t.o.m. den 6 februari 2024.

Ärendet har behandlats på kommunstyrelsens miljöutskotts sammanträde den 16 januari 2024. Kommunstyrelsens miljöutskott beslutade att överlämna synpunkter till kommunstyrelsen, se bilaga x till denna tjänsteskrivelse.

Utredningens förslag i korthet

Från den 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för insamling av förpackningar från hushåll via återvinningsstationer. Att uppdatera avfallsföreskrifterna för att bättre

passa in i lagstiftningen är därför nödvändigt. Avfallsföreskrifterna gäller för kommunens medborgare och de som verkar och vistas i kommunen.

Nedan följer en sammanfattning av förslagen till justeringar i avfallsföreskrifterna sedan den senaste revideringen i juni 2021.

- Reglering med utgångspunkt i Mark- och miljööverdomstolens dom i mål M 6891-20 (Tiptapp), se 10 a §.
- Reglering avseende utsortering av förpackningsavfall under kommunalt ansvar, se 31, 44 och 59 §§ samt sorteringsanvisningar i bilaga 2.
- Reglering avseende utsortering och hantering av invasiva växter, textil, spillolja med flera avfallskategorier. Se sorteringsanvisningar i bilaga 2.
- Reglering av bestämmelse om grund för debitering av felsorteringsavgifter, se 41§
- Reglering av kravet på obligatoriska utsortering av bioavfall (tidigare kallat matavfall) från hushåll och verksamheter.¹ Se sorteringsanvisningar i bilaga 2.
- Redaktionella ändringar och utökad begreppsförklaring, se bilaga 1.
- Tillägget bilaga 3, en sammanställning av ansvarig nämnd vid anmälan och ansökan om undantag från avfallsföreskrifterna.

Synpunkter från kommunstyrelsens miljöutskott

Det är viktigt att Nacka kommuns invånare och verksamheter har goda förutsättningar till sortering och minskning av sitt avfall. Detta för att vi har ett gemensamt ansvar att hushålla med jordens resurser samt minska klimatpåverkande utsläpp i Nacka kommun. Den nya lagstiftningen tillsammans med Nacka kommuns avfallsplan och avfallsföreskrifter ökar förutsättningarna för invånarna att sortera sitt avfall vilket är positivt.

I avfallsföreskrifterna anges att Nacka vatten och avfall särskilt ska informera hushåll om krav och hantering av förpackningar, konsumentelavfall samt informera hushåll gällande avfallsförebyggande åtgärder. Detta är positivt då avfall är en viktig resurs och att minska på avfallsmängderna som uppstår är resurseffektivt och miljömässigt hållbart. För att lyckas i detta arbete krävs information och dialog med både medborgare och fastighetsägare.

I föreskrifterna anges att backning inte är ett körsätt och att vändmöjligheter ska finnas för fordon. Detta tar inte hänsyn till områdets förutsättningar eftersom det kan innebära

¹ Från 1 januari 2024 gäller krav på utsortering och separat insamling av bioavfall från hushåll och verksamheter. De nya bestämmelserna om bioavfall ersätter tidigare krav gällande insamling av matavfall. Detta med anledning av förändringar i avfallsförordningen som träder i kraft den 1 januari 2024, då EU:s krav på utsortering och separat insamling av bioavfall genomförs i svensk lagstiftning.

att vägar behöver byggas ut och mark tas i anspråk. I stället för att anpassa vägar för hämtning av avfall bör fordon anpassas efter områdets förutsättningar.

Juridik- och kanslistabens samlade bedömning och förslag till yttrande

Juridik- och kanslistaben instämmer i kommunstyrelsens miljöutskotts synpunkter.

Som bakgrund till det nya ansvaret för insamling av förpackningar via återvinningsstationer kan följande nämnas. Regeringen beslutade sommaren 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Det är en stor reform som innebär att kommunerna står inför ett omfattande förändringsarbete. Det aktuella förslaget till avfallsföreskrifter behandlar det nya ansvaret för insamling av förpackningar via återvinningsstationer som trädde i kraft den 1 januari 2024. Utöver ansvaret för insamling av förpackningar via återvinningsstationer så beslutade regeringen i samma reform även om följande förändringar som träder i kraft senare. Inför omställningen till fastighetsnära insamling av förpackningsavfall kommer kommunens avfallsföreskrifter att behöva revideras på nytt, senast den 31 december 2026.

- Från den 1 januari 2026 ska kommuner samla in förpackningsavfall på torg och i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar.
- Från den 1 januari 2027 ska kommuner ha infört fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll samt samla in skrymmande förpackningsavfall via insamlingsplatser som ska vara lättillgängliga.

Ekonomiska konsekvenser

Införandet av Förordningen (2022:1274) om producentansvar vilket föranleder de uppdaterade avfallsföreskrifterna innebär att kommunen tar över insamling av förpackningar från hushåll från och med januari 2024. Detta innebär ekonomiska konsekvenser kopplat till markupplåtelse, insamling och upphandling för såväl kommunen som fastighetsägarna för själva införandet. Insamlingen ska dock vara gratis för hushållen och kommunerna ska ersättas för sina kostnader av producenterna.

Konsekvenser för barn

Bättre förutsättningar för sortering och minimering av avfall inom kommunen leder till lägre klimatpåverkande utsläpp och en hållbarare hantering av resurser vilket är positivt för kommande generationer.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 16 januari 2024

1. Avfallsföreskrifter samrådsversion
2. Protokollsutdrag från kommunstyrelsens miljöutskotts sammanträde den 16 januari 2024
3. Synpunkter från kommunstyrelsens miljöutskott
4. Juridik- och kanslistabens förslag till yttrande

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Julia Tham
Utredare
Juridik- och kanslistaben